

Izhaja vsaki dan

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON šte. 1187.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Karel Havliček

buditelj češkega naroda.

K petdesetletnici njegove smrti. — Napisal

Franjo K—vec.

II.

Se svojim zdravim realizmom, ki si ga je prinesel iz Rusije, črpajoči iz spisov Gojle, bi bil mogel nastojati proti temu nezdravemu romanticizmu češke literature. Navedimo par vrst njegove kritike o Tylovem „Posledni Čeh“: „... Mi smo že siti teh neprestanih deklamacij o rodoljubju, rodoljubih in rodoljubkah, s katerimi nas naši pisatelji v verzih in prozi nadlegujejo že vrsto let. Bil bi že čas, da nam to naše rodoljubje končno preide iz ust v roke in telo, da bomo bolj z ljubeznijo za svoj narod delovali, nego o tej ljubezni govorili: kajti ob samem navduševanju za narod, pozabljamo na izobraženje naroda“.

Dasiravno je Havliček nehal delovati kakor kritik, pa je kakor pesnik in satirik prinesel v češko književnost popolnoma nove tone in njegov pomen v tej smeri je dalekosežen. Posvetil se je časnikařtvu. L. 1846. je prevzel uredništvo „Pražských Novin“, ki so imele „Češko Včelo“ za prilogo. „Pražské Noviny“ so bile takrat edini češki dnevnik, bile so urejane v duhu narodnem, poleg tega pa so bile uradno glasilo in kakršnakoli kritika vlade ali izraz opozicije so bili izločeni iz nje. To ni nikako čudo, ako pomislimo, da je bila takrat na krmilu Metternichova vlada ter je jasno, da so novine samo za takšnih okolišnih mogle izhajati. Ali Havliček je znal tudi v tem listu napeti prave strune, ki so zvenele na uho njegovemu narodu. Točno je obveščal češko javnost o vsem kar se je dogajalo v Evropi in prikazoval svojemu narodu tlačene Jřčane za vzor, kako se ima potlačeni narod bojevati za svojo svobodo. Istočasno je objavljaj v „Češké Včele“ razne satirične drobnosti, kritike in in prevode iz ruřtine; ali čim bolj se je bližalo l. 1848, tim bolj je primanjkovalo teh literarnih prispevkov in vse delovanje Havličkovo se je osredotočilo v politiki. V zgodovinskem marcu mesecu l. 1848. pozdravlja Havliček usta konstitucijo s krasnim uvodnim člankom v Češki bučeli. Narod, nad dve sto let usuznjen in utišen se je oglašal zopet na Havličkova k političnemu življenju. Ali dogodki so se odigravali naglim tokom. Havliček se je odpovedal uredništvu „Pražských Novin“ ter prevzel uredništvo „Narodních Novin“, naprednega glasila narodnega gibanja političnega v burnih letih 1848—1849. S tem se mu je odprla pot k neizmerno uplivni in važni delavnosti publicistični. Vođiti ta razširjeni in popularni dnevnik v tej

razburjeni dobi, je pominjalo biti prvim vzgojiteljem češkega naroda. Dasi je bil moč šele sedemindvajsetleten, je izvršil svojo ulogo tako sijajno, da to njegovo delovanje ostane za vedno svetel vzor češkimi časnikařjem in politikom. V burnem letu 1848. se je Havliček oženil s hčerjo nekega graščinskega šumarja. Ime jej je bilo Julija Sykrova.

Kakor urednik Narodnih novin je razvil Havliček popolnoma nov program. Takoj prvi dan svojega urejevanja je oglašil tudi svoj program: „Resnična ravnopravnost narodna Spojitev dežel krone sv. Vavla. Odstranitev fevdalnih prav. Jednakoost vseh stanov pred zakonom. Porotna sodišča. Odgovorno ministertvo. Vseobčni deželni zbor vseh čeških dežel. Narodna garda. Popolna reforma šol in narodov.“

Ta program obsega zarodke razvoja vse poznejše češke politike; to je program pred vsem naroden ali pri tem liberalen in demokratičen. Nadaljno delovanje mu je nudilo priliko, da temeljne ideje svojega političnega programa nadalje razvija. In tako sta dva letnika Narodních Novin neminljiv spomenik njegovega politično vzgojevalnega delovanja. Kakor član Narodnega sveta je nastopal Havliček proti velikonemškimi naporom, posebno v vprašanju poslanstva frankfurtskega parlamenta. Njegova pesem „Šusě ka nám piše“ je postala popularna v vsem narodu ter izražala odpor proti spojitvi čeških dežel z nemškimi rajhom.

V tej dobi njegovega življenja srečavamo se z njegovim popolnoma spremenjenim, skoro panslavističnem nastopom. Dasi je pred par leti glasil v svet, da je samo Čeh in nič drugega ter da mu za slovanstvo ni mar je sedaj spoznal, kako dobro je vendarle, ako ima človek zasiguran pomoč svojih bratov. In tako je odšel v maju l. 1848. v Krakov, da se pogaja s Poljaki v stvari vseslovanskega sestanka in celo v Zagreb se je bil napotil, da pridobi bana Jelačića za svoje ideje. Ker ravno omenjam bana Jelačića, izražam mnenje, da je bil velik strateg ali slab rodoljub. Saj je takrat Jelačić odločil usodo Avstrije in on je odločeval o „least and non least“ Avstrije. Jelačić je bil seveda do mozga avstrijsko misleči general in nič drugega. (Pride še.)

Kriza v avstrijskem ministerstvu za vnanje stvari.

Ministru grofu Goluchowskemu je priredilo avstrijsko novinstvo vseh jezikov res ne navaden, izreden odhod. Redki so državniki, ki bi jih na odhodu s pozorišča spremljale le obsodbe in — v najboljih slučajih — po-

poln indiferentizem, kakor se to godi Goluchowskemu. Niti najbolji njegovi prijatelji niso poskrbeli za kontigent — žalovalcev. Prej bi mu odpustili vse njegove neštete grehe, nego pa način, kakor je padel. Niti častno oditi ni znal. Mesto da bi bil šel o pravem času radovoljno, je čakal trenotka, ko je moral iti.

Brezprimerno nesrečne politike njegove na Balkanu smo omenjali včeraj. Ali moč je imel nesrečno roko povsodi, česar se je lotil, je bilo slabo storjeno. Zavel je našo vnanjo politiko v slepo zavist od Berolina. V vsem se je vedel tako, kakor da ni zastopnik avstro-ogrskemu monarhiji pred svetom, ampak le ambasadeur dvora v Berolinu. Ta politika slepe, velike države, kakoršnja je Avstro-Ogrska, nevedne odvisnosti je dovela našo monarhijo do grde blamaže v Algesirasu. Dogodki so še v svežem spominu. Med Francijo in Nemčijo se je bil razvil zelo nevaren konflikt radi Maroka in toliko, da ni prišlo do tega, da bi bile puške in topovi reševali tega konflikta. V najkritičnejšem momentu je prišlo do konference v španskem mestecu Algesiras. A tu se je eklatno pokazala slepa zavisnost avstrijske diplomacije od Berolina. Vsa Evropa — ne izvzemši Italije, te zaveznice Nemčije — je bila tam, kjer je bilo pravo: na strani Francije, edina in izključno le Avstro-Ogrska je šla v boj za Nemčijo, ki pa je — po soglasni sodbi — končno prav temeljito (da rečemo po domače) izgubila pravdo. In na tej občutni berolinski blamaži je pošteno participirala tudi naša monarhija! A grof Goluchowski, v svoji nesposobnosti, se je smešil še s tem, da je dal to nezgodo razkričavati kakor svoj „sijajen vspeh“, čemur se je seveda smejal ves svet.

Nič manje nesrečno roko ni imel grof Goluchowski se svojo politiko nasproti Italiji. Uprav iskal je priliko, da se je mogel ponizevati pred kakim Tittonijem. To je bilo na dnevnem redu, da je avstrijska diplomacija žalila svoje lastne državljane na njih najbolj občutljivi strani, samo da se je lizala neoficijski in — oficijelni irredenti v Italiji. Zadnjo tako kozlarijo je napravil grof Goluchowski v najnovejšem času, radi dogodkov v Zadru in na Reki. Mesto da bi bil vzel — kakor bi bila njegova dolžnost — lastne podanike v zaščito in spregovoril energično besedo v protest proti znano-provokatoričnemu vedenju italijanskih podanikov v naši državi: je grof Goluchowski sramotno beračil v Rimu odpustjenja in milosti, da-si so tam skoro v isti hip demonstrirali proti isti državi, katero — naj bi bil zastopal grof Goluchowski, in so žalili nje vladarja. A kaj je dosegel grof Goluchowski z vsemi temi poniževanji? Nič. Razmerje med Italijo in Avstro-Ogrsko je slej ko prej neiskreno, nelojalno in javno mnenje

v Italiji razburjeno proti nam. Po 12-letnem poniževanju naše države po grofu Goluchowskem je danes položaj takov, da čutiti obe državi potrebo pomnoževanja garnizij ob mejah in se govori o vojni med Italijo in Avstrijo kakor o stvari, do katere mora priti v doglednem času.

Jedna najčrnejših točk v politiki grofa Goluchowskega je bilo njegovo drzno, intrigantno in neodpustno vmešavanje v zadnjo volitev papeža. Notorična stvar je, da se je le pritisku Avstro-Ogrske zahvaliti na tem, da ni bil izvoljen papežem množ, ki je bil na ustnicah vsega sveta kakor najvrednejši in naj-sposobnejši. In zakaj se je ta nesrečni grof Goluchowski tako zagrizel? Zato, ker se mu je zdelo, da kardinal Rampolla — ne sovražja Slovane. Sovražstvo do Slovanov je vodilo grofa Goluchowskega. In sovražiti nas je moral, ker taka je volja — v Berolinu. Nu, je-li s tem morda koristil katoliški cerkvi? Boj na nož v katoliški Franciji in začetki hudega odpora v velekatoliški Španiji dajata za katoliško cerkev ne razveseljiv odgovor. In to jedno je gotovo, da tudi kolegij kardinalov ne blagoslovlja danes spomina grofa Goluchowskega!

Bolgarski glas o odstopu Goluchowskega.

Oficijozno glasilo bolgarske vlade „Novi Vek“ razpravlja o odstopu grofa Goluchowskega ter pravi, da je vnanja politika Goluchowskega težko bremenila na balkanskih narodih ter provzročila, da so se ohladila čustva istih do monarhije. Vest o odstopu Goluchowskega je primerna, da pomiri razburjene duhove na Bolgarskem ter da zopet vzpostavi prejšnja čustva balkanskih narodov nasproti avstro-ogrski monarhiji, kar je umel prednik Goluchowskega. Kdor-koli postane naslednik grofa Goluchowskega, bo moral vnanjo politiko Avstro-Ogrske spremeniti tako, da vzpostavi prejšnje zaupanje narodov na Balkanu do avstro-ogrskemu monarhije.

Baron Aehrenthal naslednik grofa Goluchowskega.

Sinočnja poročila z Dunaja javljajo, da je cesar ponudil portfelj ministerstva za vnanje stvari dosedanjemu avstro-ogrskemu poslaniku v Petrogradu, baronu Aehrenthalu in da je poslednji tudi vsprejel.

Vspehi hrvatske delegacije v skupnem saboru v Budimpešti.

Iz glasil hrvatsko-srbske koalicije zvene glasovi zadovoljstva. Še pred par dnevi so se ostanki prejšnjega režima rogali, in zasramovali novi kurz. Ker nekatera določila v predloženih skupnih gospodarskih zakonskih načrtih, posebno pa v načrtu o pospeševanju

padkom, tudi človeški mumiji, neko zdravilno moč in je bil mnenja, da se človek lahko reši nekaterih boleznij s tem, da jih prenese na živali ali rastline. To so bili začetki takozvanega simpatetičnega zdravilstva, ki se še sedaj uporablja na najrazličnejše načine posebno na deželi.

Splošno pozornost je obrnil na magnetizem dunajski zdravnik Mesmer (1734—1815). Tam se je začetkoma o preiskanju boleznij pridno posluževal magneta in je ustanovil na podlagi poskusov svoj nauk o živalskem magnetizmu.

Medtem pa, ko se je magnetizem — dasiravno zelo oviran — razširil v drugih državah, se ni mogel uveljaviti na Angležkem. Šele tedaj, ko je francoski magnetizer Lafontaine l. 1840. kazal v Manchesteru magnetične poskuse, se je pobrinil za stvar tamonjši zdravnik James Braid in je povzdignil magnetizem v predmet zanimivih študij. Pri tem je prišel do zaključka, da človek, ako pazno fiksira kak predmet, pada v neko spanju podobno stanje, ki ima veliko sličnost z onim, proizvajanim po mesmeričnem „hipnotiziranju“. Vendar je smatral mesmerizem za nekaj samostojnega ter je navzdel svoji iznajdbi ime hipnotizem.

Braid se je posluževal hipnotizma kakor zdravilnega sredstva in je z njegovo pomočjo izvrševal operacije brez bolečin.

Dasi pa so različni preiskovalci v Evropi in v Ameriki, deloma sledeči proizvajanju Braidu, deloma neodvisno od njega, prišli do enakih iznajdb in zaključkov, si vendar ni mogel hipnotizem ali braidizem — kakor se je tudi imenoval — pri učenjakih pridobiti stalnega zanimanja; tudi izvajanja znamenitih nemških psihologov, ki so se naslanjala posebno na predstave Danca Hanzen v letu 1880., niso mogle v začetku trajno učinkovati.

Šele tedaj, ko je prof. Bernheim, držeč se naukov Liébault-a v Nancy-u, kjer ima druga francoska medicinska fakulteta svoj sedež, izdal leta 1886. svojo knjigo: „Sugestija in njen zdravilni učinek“, so se začeli zopet tudi v drugih deželah pečati s hipnotizmom; predvsem je veliko raziskal na tem polju August Forel na univerzi v Zürich-u ter je objavil svoje rezultate v različnih delih.

Hipnoza in sugestija.

Besedi hipnoza in hipnotizem prihajata iz grščine, kjer beseda hipnos pomenja spanje.

Hipnoza je torej neko spanju podobno stanje in Braid, od katerega izvira ime, umeje pod besedo hipnoza nervozno spanje, posebno stanje živčevja, ki se ga povzroča po umetnem potu. Vendar ni ta razjasnitev nikakor natančna, ker so osebe, — kakor skušnja uči —, lahko hipnotizirane, ne da bi morale tudi spati v hipnozi; in Bernheim spopolnuje definicijo o hipnozi in hipnotičnem stanju s tem, da pravi: „hipnoza je posebno duševno stanje, ki se mora umetno proizvajati in ki vzbuja ali povečuje sugestivno vsprejemljivost, to se pravi: ono možnost, ki vpliva na človeka po predodbi, sprejeti od možganov, in ki to spreminja v dejanje“. Vsaki človek je po nekem načinu, katerem si že bodi, pristopen sugestiji, to je, vplivanju od druge osebe.

Ako se komu v družbi zdeha, se zdeha tudi drugim, ako se kdo smeja, se poloti smeh tudi drugih, govor o strahu, o žalosti, ki se potem vseh drugih prijemlje — to vse je sugestija. Sicer nimamo nikaškega vzroka zdehati, se bati, ali biti žalostni, toda obližje vpliva toliko na nas, da se ne moremo izogniti učinkovanju sugestije, ali pa šele čez nekaj časa.

Gotovo je vsak že kakor otrok napravil

PODLISTEK.

Kaj je hipnotizem?

Navodilo, kako lahko vsakdo hipnotizira.

Po raznih virih sestavil M. L.

O zgodovini hipnotizma.

Skoro tako stara, kakor zdravilstvo v ožjem pomenu besede, je tudi vera, da zamorejo nekateri ljudje po nadnaravnih močeh ozdravljati bolzni in sicer prvotno z izganjanjem hudobnih duhov, ki so veljali za vzrok telesnih boleznij. To moč, s katero se je lahko učinkovalo na druge ljudi, so zaznamovali kakor magnetično in sicer je največ storil Paracelsus za razširjenje vere v ta magnetični vpliv. Slavni pl. Helmont je l. 1621. natančneje dokazal, da ima človek v sebi neko moč, ki na druge, posebno na bolne lahko magnetično vpliva. Pozneje je bil tega nazora Robert Fludd, in to vsekakor v mističnem okvirju. Njegov učenec, Škot Viljem Maxwell, je l. 1679. v svojem delu „De medicina magnetica“ razglasil magnetizem za nekako splošno zdravilo. On je pripisoval od-

industrije, niso v soglasju z interesi Hrvatske, so nasprotniki novega kurza — združeni: frankovci, furtimašev in razvaline prejšnje madjaronske „narodne“ stranke — zagnali krik o popolnem fijasiku sedanje hrvatske delegacije v skupnem saboru v Budimpešti. — Nu, ta radost je velekarakteristična za to — lepo družbo. Tu gre za vitalne gospodarske interese domovine, nasproti katerim bi morala izginjati vsaka razlika v političnem mnenju — ona lepa družba pa postavlja v ospredje svoj strankarski egoizem in se raduje v nadi, da bo skupna korist domovine tapela škodo. Ali, hvala Bogu njihova radost je bila prenačljiva. Šramota, ki naj bi bila padla na sedanjo delegacijo, zvrnila se je na lepo družbo. V razpravi o rešenih načrtih se je minister Košut na rekriminacije hrvatskih delegatov posebno opravičeval, da je takozvani hrvatski minister Josipovich poznal one zakonske načrte, a da ni niti črlnil proti njim. A pozneje se je še doznalo, da ni ta „hrvatski minister“ jemal nikakega obzira na predloge in stališče hrvatske delegacije, marveč da je v ministerskem svetu podajal izjave na svojo roko ter tako zavel ogrsko vlado — in posebno ministra Košuta — da je mislil, da to, kar je rekel Josipovich, odgovarja želji hrvatske delegacije. Kriva ni bila torej sedanja hrvatska delegacija, ki je marveč stala skrbno na straži hrvatskih interesov ampak krivec je le minister Josipovich, ta nesrečni sad prejšnjega Khuenovega režima. In če si je mož celo sedaj, ko ima Hrvatska svojo budno in vestno delegacijo v Pešti, ko je hrvatski minister pod kontrolo, drznil tako eklatantno zanemariti svojo dolžnost in nemeriti se za interese Hrvatske — po tem si lahko predstavljamo, kako je moralo biti še le poprej, ko sta bila minister in delegacija meso istega mesa — Khuenovega, ko so v najlepšem soglasju skupno izdajali najviše interese hrvatskega naroda!!

Ne novi, ampak stari madjaronski, s krvjo in mučeništvom naroda omadeževani kurz je sedaj na obtožni klopi. Narod hrvatski vidi na tem ministru Josipovichu, kakovi so bili ljudje, katerim je poverjal zastopstvo svojih interesov!

Na srečo pa so agilni in vestni hrvatski delegatje popravili, kar je brezvestni minister namenoma pokvaril. Dosegli so, da je prišlo do konference med ogrskimi ministri in hrvatskimi odposlanci z banom grof Pejačevićem na čelu. O izidu te konference javljajo hrvatski listi, da se je doseglo popolno sporazumljenje, da se vsa kršenja hrvatske avtonomije odpravijo ter da se Hrvatski Slavoniji zagotovi delež na dobrotah zakona v povspesjevanje industrije. Konferenca se je vršila v najlepšem sporazumljenju.

Ta dogodek v novem kurzu ne govori torej proti sedanjim zastopnikom naroda, ampak govori glasno o potrebi, da se odpravi tudi zadnja sled in zadnji mož prejšnjega zistema. Zaključujemo z besedami „Hrvatske“: Ali za naš narod bo večerajšnji dan (ko se je vršila gori omenjena konferenca) v velikih nauk: nauk o tem, kako se samo z delom kaj doseže in kako nizka in nedostojna je strankarska konkurencija, ko gre za stvari, ki vsem nam koristijo ali škodijo!

eksperiment s smehom. Pri tem se pogleda kako osebo in se jej pravi: „Ti se boš sedaj takoj smejal!“ In v največ slučajih nagovorniki zaduši smeh le s težavo. To je sugestija, za katero ne potrebujemo nikake hipnoze.

Čim lažje se da kdo vpljivati od okolice, tem manje se bo po pravilu ustavljal hipnozi. Iz tega je razvidno, da je najlažje hipnotizirati one osebe, ki so navajene brezpogojne pokorščine. To se vidi posebno pri vojaki. Take osebe tudi lahko vsprejemajo od hipnotizirja podeljeno jim sugestijo in jo izvrše ali realizirajo (kakor se navadno izražamo).

Ker pa se končno, kakor že povdarjano, lahko vpljiva bolj ali manj na vsakega človeka, je tako razjasnjeno, da je prišel prof. Forel do prepričanja, da se lahko vsakega hipnotizira, seveda s to omejitvijo, da se tega ne more izvršiti pri vsakem v vsaki uri in da so psihična, to je duševna stanja, ki zamorejo ovirati hipnozo.

Kdor se hoče dati siloma hipnotizirati, je navadno varan v svojem napetem pričakovanju, najmanje tako dolgo, dokler ne obrne svojih intenzivnih misli na to. Vendar se pa tudi ne sme veliko prizadevati misliti na kaj drugega, kajti vse to ovira hipnozo; čim mirnejši so možgani, tem lažje se vpljiva na nje.

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzojavno poročilo).

DUNAJ 24. Zbornica je imela danes dopoldne sejo. Med došlimi ulogami je bila tudi interpelacija kršćansko-socijalnih poslancev na ministerskega predsednika, ki bi radi zvedeli za vzrok odstopa grofa Goluchowskega. Minister za poljedelstvo Auersperg je odgovoril na več interpelacij. Nato je zbornica pričela razpravo o nujnem predlogu glede službenih pogojev in avanziranja poštnih uslužbencev in uradnikov. Minister za trgovino je podal v tej stvari obširna pojasnila.

Konečno je minister prosil zbornico, naj nujni predlog izroči proračunskemu odseku. Po daljši debati je zbornica vsprejela nujnost ter meritum predloga ter ga izročila proračunskemu odseku. Konečno je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo glede stališča avstrijske vlade z ozirom na ostavko ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega. Prihodnja seja jutri ob 3. uri pop.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo).

BUDIMPEŠTA 24. Predsednik Justh je otvoril sejo ob 10. uri 20 min. predp. V interpelacijski knjigi se nahaja med drugimi tudi interpelacija posl. Markosa [neodvisna stranka], naslovljena potom ogrskega ministerskega predsednika na ministra vnanjih stvari. Interpelacija se glasi:

Zna li minister o vsenemških stremljenjih, ki so se v zadnjih dveh letih pomnožila. Ta stremljenja gredo za tem, da se toliko Avstrija kolikor Ogrska pripojite Veliki Nemčiji in v čim skoreje dosego te namere sodelujejo najvišji nemški državniiki. Ako je to res, kako smatra to združljivo za obnovo trozveze in kako nas hoče ščititi proti tej nevarnosti?

Nato je zbornica nadaljevala generalno debato o zakonu za povspesjevanje industrije. Posl. Hodža [Slovak] je polemiziral proti izvajanjem državnega tajnika Szterenyi-a ter izjavil, da so tudi narodnosti za ojačanje industrije. Vlada pa ne zasleduje s to predlogo le gospodarskih, ampak poglavito politične svrhe, zato odklanjajo narodnosti to predlogo. — Nato je bila generalna debata zaključena in zakonski načrt s pretežno večino vsprejet za podlago specijalne debate. Na specijalni debati je več govornikov pri § 1. predlagalo stilistične spremembe. Posl. Czernoch [ljudska stranka] je predlagal, naj se mesto: „dežele ogrske krone“, glasi: „dežele svete ogrske krone“. — Minister za trgovino je v imenu vlade izjavil, da vsprejme ta predlog [Živahna pohvala]. Nato je bila razprava prekinjena. Sledilo je utemeljevanje interpelacij.

Prihodnja seja jutri.

Šolski bojkot Poljakov na Pruskem.

Iz Poznanja javljajo, da se med Poljaki čimdalje bolj širi bojkot proti nemškemu pokolu veronauka v šolah. V več slučajih so se Poljaki javno uprli učiteljem. V mestu Poznanju se upor omejuje na pismene proteste. Poljski provincialni listi napovedujejo nadaljevanje štrajka.

Štrajk se je pričel razširjati tudi na zapadno Prusko. Kakor poročajo iz Toruna, so

Iz tega je tudi razvidno, da hipnozo ovira ravnotako močna duševna razburjenost in strah, kakor trden, odločen sklep nasprotovati hipnotizirju.

Umobolnih sploh ni možno hipnotizirati.

Če pa koga ni možno hipnotizirati prvi ali drugi pot, to še daleč ni nikak dokaz, da se ga sploh ne more, kar bi tudi nasprotovalo trditvi, da se dado hipnotizirati vsi, vsaj duševno zdravi ljudje.

Mnoge osebe ne morejo namreč svojih misli koncentrirati na en predmet in se temu priuče šele po večkratnih poskusih pod hipnotizerjem navodilom.

Dr. Moll je pri različnih osebah dosegel hipnozo z vspehom po štiridesetih brezvspešnih poskusih. Ta pravi o nagnjenju k hipnozi med drugim: „Kar se tiče inteligentnosti, se inteligentne osebe dosti lažje hipnotizira, kakor duševno nizko stoječe in topoglavne. Jaz še pridodajam, da se dado brezdvomno veliko bolj hipnotizirati duševno visoko povspele se osebe iz nižjih slojev, nego drugi izobraženci. Razburjenost živcev lahko zabranja nastop hipnoze. Za popolnoma napačno pa smatram, ako se ima za znamenje slabotne volje to, da se koga lahko hipnotizira.“

(Pride še.)

v nekaterih vaseh učenci izjavili v šolah, da so jim doma očete in matere prepovedali moliti v nemškem jeziku in se učiti veronauka v tem jeziku. V koniškem okrožju je 600 poljskih očetov poslalo preko škofa v Kulmu prošnjo na prusko naučno ministerstvo, da se v šolah uvede pouk v neronauku v poljskem jeziku.

Z BALKANA.

Grški patrijarhat o položaju v Makedoniji.

Grški patrijarhat je izdal (kakor poročajo iz Carigrada) oficijelno knjigo o položaju v Makedoniji. Prvo poglavje obsega mnogo spisov o bolgarskem vprašanju, drugo pa o kucovalškem. V polemičnem uvodu k drugemu poglavju pravi, da patrijarhat ne more trpeti, da ne predlagajo Kucovlahi sami svojih zahtev, marveč, da jih predlaga inozemska politična avtoriteta (to je: Romunska), ki si prisvaja zastopstvo teh kristijanov, kar je še večji povod, da se želja Kucovlahov ne upošteva.

Kralj Peter pokrovitelj „balkanske razstave“ v Londonu.

Odbor balkanske razstave, ki se otvori bodoče leto v Londonu, je naprosil srbskega kralja Petra, da prevzame pokroviteljstvo razstave. Enaka prošnja je odposlana tudi bolgarskemu in črnogorskemu knezu.

Dogodki na Ruskem.

Steslja so izpodili iz armade.

Iz Petrograda javljajo, da je bil general Steselj brez uniforme in pokojnine izpoden iz armade. Ako bo v pravdi glede kapitulacije Port-Arturja zopet rehabilitiran, tedaj zadobi pravico do penzije in do uniforme. Sedaj mora nositi civilno obleko.

Drobne politične vesti.

Deputacija bosanskih učiteljev na Dunaju. „Hrv. Dnevniku“ poročajo z Dunaja, da je minister Burian vsprejel deputacijo učiteljev iz Sarajeva ter jim obljubil, da se jim prihodnje leto plače povišajo. Deputacijo vsprejme tudi cesar v avdijseni.

Nova ministerska listnica na Francoskem. Novo francosko ministerstvo se je v svoji prvi seji bavilo med drugim z ustanovitvijo novega delavskega ministerstva.

Novi zakon o kongregacijah na Španskem. Kakor javljajo iz Madrida, se hoče kralj posvetovati z ministroma Montero Riosom in Moretom, predno predloži vlada zbornici načrt o novem zakonu glede kongregacij. Kralj hoče vedeti, da-li odobruje vsa liberalna stranka ta načrt.

Domače vesti.

„Indipendente“ proti Jadranski banki.

Tudi „Indipendente“ se je zaletel proti „Jadranski banki“, da ne zaostane za bratcem „Piccolom“ v narodni gorečnosti. Vendar ni bila oblika „Indipendente“ jevega napada tako grda, kakor „Piccolova“. Predvčerajšnji „Slovenec“ pa, ko omenja ta napad, prinaša vest, da je že večina magistratnih uradnikov zadolžena pri „Jadranski banki“. Ne vemo, od kod je dobil „Slovenec“ to neresnično vest. „Jadranska banka“ kakor eminentno trgovski denarni zavod se ne peča s takimi posojili, ki ne spadajo v njen delokrog, temveč v delokrog narodnih posojilnic. „Jadranska banka“ nima, kakor smo se informirali niti enega magistratnega uradnika mej svojimi dolžniki. „Slovenec“ je toraj v tem oziru krivo informiran, kakor je tudi krivo informiran glede prómeta „Jadranske banke“, ki je dosegel po naših informacijah koncem meseca septembra t. l., to je po deset in pol mesečnem poslovanju svoto 226 milijonov, ne pa le 40 milijonov kron, kakor napačno trdi „Slovenec“ v odgovoru „Indipendentu“.

Občinske volitve v Veprincu razveljavljene. Čitatelji se gotovo še spominjajo naših poročil o zadnjih občinskih volitvah v glasoviti občini Veprinac (okraj Volovsko), kjer tajnikuje in pačuje tisti glasoviti pajdaš in istomišljenik pokojnega Krstića najžalostnejega spomina: I. Marchi. Kar se je godilo povodom gori omenjenih volitev, to presega tudi vse to, kar se je doživelo v tem pogledu v naši Istri! In to hoče menda nekaj reči. Brutalno nasilje na volilcih, nezakonitosti, najgrše mahinacije, korupcija in nemoralna — to so bila sredstva — s katerimi je glasoviti Marchi z a č a s n o rešil gospodstvo italijanske klike istrske v tej hrvatski občini. Naj se spomnimo le, da je volilna komisija tirala svojo nesramnost tako daleč, da

so celo notorične volilce iz inteligentnih in najimovitejših krogov v občini odganjali z izjavo, da — n i d o k a z a n a n j i h i d e n t i t e t a. S takimi sredstvi se vzdržuje „italijanska posest“ v Istri.

Tedaj je zagromel le en glas ogorčenja in uverjenje je bilo splošno, da viša politična oblast nemudoma razveljavi te volitve. Ali minevali so dnevi, tedni in meseci in nič ni bilo čuti, kaj je z rekurzom proti občinskim volitvam v Veprincu in mislilo se je že, da je naša vlada tudi nasproti tem lopovstvom italijanaške stranke v Veprincu zopet zatisnila obe očesi, kakor že tolikokrat in na tolikih krajih.

Ali sedaj čitamo v „Slov. narodu“, da se čuje od zanesljive strani, da je namestništvo v Trstu razveljavilo rečene volitve. Ne le v interesu pravice in javne morale, ampak tudi v interesu avtoritete oblasti bi bilo želeti, da se ta vest izkaže resnično. Kajti če ljudstvo vidi proti eni strani vso strogost, dočim je na drugi prav vse dovoljeno, kakor da izvestnim ljudem sploh ne treba spoštovati zakonov: potem mora ljudstvo izgubiti vse zaupanje v pravičnost in nepristranost javnih oblasti. To pa mora biti le na neizmerno škodo za javno upravo.

Nove volitve se bodo baje vršile v kratkem in jih bo baje vodil vladni komisar. Tudi do tega mora priti, ker to je neizogibno potrebna konsekvence počenja volilne komisije. Če bi taki komisiji vnovič poverili vodstvo volitev, bilo bi to, kakor da bi zapirali volka med — ovce!!

Zboljšanje položaja davčnih eksekutorjev.

Kakor je finančno ministerstvo že v juliju preuredilo plačila pomožnega osebja v državnih uradih, tako je sedaj — po najvišem pooblastilu — storilo glede aktivitetnih dohodkov davčnih eksekutorjev. Pavšal dnevnega plačila, ki se je po določilu od l. 1902. gibal med letnimi dohodki 840 do 1400 K, se je povišal sedaj za vsaki dosedanjih sedmero starostnih razredov, oziroma obeh krajevnih razredov po 100 K na leto. Poleg tega se je za one davčne eksekutorje, ki služijo nad 25 let, ustanovil še 8. službeno-starostni razred z letnimi dohodki 1540 K, oziroma 1600 K. Ta zboljšanja so stopila v veljavo že s 1. oktobrom in je ustrezno žnjimi jedni glavnih želja davčnih eksekutorjev, v kolikor je bilo to možno v okvirju proračunskih sredstev. Glede drugih prošenj davčnih eksekutorjev, kakor n. pr. za pripoznanja kancelijskih osebnih pavšalov, za povišanje kvartalnih remuneracij in pristojbin za prenočevanje, za mesečno izplačevanje pavšalij dnevnih plačil itd. — se vrše še poizvedovanja.

Južna železnica zviša s 1. januarjem 1907. postavke takozvanega lokalnega tarifa ter odpravi znižane tovrne cene; normalni tarif južne železnice ostane pa nespremenjen.

Tržaška tedenska statistika. V tednu od 14. do 20. t. m. se je v tržaški občini poročilo 38 parov. Rodilo se je 123 otrok, to je, 65 moških in 58 ženskih (od teh 24 nezakonskih). Umrlo je 78 oseb, 49 moških in 29 ženskih (od teh 16 izpod enega leta).

„Slovenska Matica“. Iz poročila o 145. odborovi seji „Matice Slovenske“ posnemljemo: Odbor je vzel na znanje, da je prof. dr. Štebinger vsled preselitve v Novo mesto postal vnanji odbornik in da sta profesorja dr. I. Zmave in dr. Lončar vsprejela povabilo za vstop v pomnoženi odsek za izdavanje „Slov. zemljevida“. — Društvu se je nakazala državna subvencija za tekoče leto in predsedstvo je uložilo prošnjo na ministerstvo za dovolitev iste za prih. triletnje. Uveljavi se končno knjižna zveza med „Hr. Mat.“ in „Slovensko Matico“ pod pogoji, ki so bili v javnosti že razglašeni. Razpošiljanje knjig ima prevzeti vsaka Matica za svojeude neposredno istotako kakor doslej. — Odobreno je bilo poročilo o številu, obsegu in natisavanju letošnjih društvenih knjig, ki izidejo okrog Božica. — Odobren je bil knjižni program za prihodnje leto. Po tem programu naj bi „Slovenska Matica“ izdala za leto 1907 nastopne knjige:

1. Zbornik za leto 1907. 2. Prevodi iz svetovne književnosti. IV. snopič. 3. Knezove knjižnice XIV. zvezek. 4. Dr. Štekelj: Slov. Narodne pesmi. 11. snopič. 5. Zabavne knjižnice XIX. zvezek. 6. Seidl: Savinjske planine (z ilustracijami). 7. Hrvatske knjižnice 2. zvezek. 8. Letopis za l. 1907. Knjige bodo obsegale okolu 80 pol. — Sklenilo se je prirediti nasvetu, da bodi leta 1910 slovanska razstava v Pragi, katere se namerava udeležiti tudi „Slovenska Matica“. — Od zadnje

se je društvu pristopilo 273 letnikov na novo ali vnovič, za letoš pa plačalo 2441.

Trgatev na Krasu se je obnesla letos dobro, vina pa je manj od lani, ali kapljica toliko boljša. Teran je izvrsten.

Neznani so enega minolih dni udrli v podstrešje hiše št. 5 v ulici Chiozza in tam iz shrambe gospe Hoffer ukradli veliko škaflo iz lepence, v kateri so bili trije ženski klobuki in več drugih toaletnih predmetov, v skupni vrednosti 164 kron. Gospa Hoffer je prila tatvini na sled predsinošnjim. Dne 18. t. m., ko je bila zadnjič v shrambi v podstrešju, je bila škaflija še tam.

— Branjevki Ani Zoratti, ki stanuje v hiši št. 6 v ulici Giuseppe Parini, so pa odpejali z dvorišča iste hiše štirikolesni voziček, vreden 14 kron.

— Na parkniku „Lipan“ dubrovniške parobrodne družbe, ki je vsidran ob Josipovem pomolu, so ukradli 200 litrov olja, v vrednosti 80 kron.

Narodni kolek in občina v Dobu. Občinski odbor v Dobu je sklenil v svoji seji dne 9. oktobra 1906., da se od sedaj naprej kolekujejo vse uradne občinske listine z narodnim kolekom. Županstvu se je naročilo, da preskrbi te koleke od družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani. Tak sklep naj bi v najkrajšem času storile vse slovenske občine!

Poskus samomora. 27-letni čevljar Vincencij L., stanujoči v zagati Gusion, se je predsinošnjim pred 7. uro več časa sprehajal po obrežju v prosti luki. Kakih 10 minut pred 7. uro je pa z II. pomola skočil v morje. Ta njegov skok so pa videli pristanski čuvaj [pilot] Fran Contento, finančni strah Fran Stofla in ponočni čuvaj Stefan Peric, ki so takoj priskočili in čevljarja potegnili na kopno ter mu rešili življenje. Ko so ga vprašali, zakaj da je bil skočil v morje, je dejal, da se je naveličal življenja.

Kolodar in vreme. Danes: Krispin, mučenec; Radisav; Zlata. — Jutri: Demetri, mučenec; Nikolin; Vračica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 16° Celsius. Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

V Branico poleti v nedeljo popoldne dne 28. t. m. oddelek tržaških planincev ob ugodnem vremenu. Braniška dolina je jedna najlepših dolin obdana bujnimi vinogradnimi goricami in deloma tudi senčnatimi gozdi.

Odhod iz Trsta s popoldanskim vlakom državne železnice ob 12. uri 50 minut ali zabavnim vlakom ob 1. uri 40 minut do postaje Stanjel-Kobdij. Iz Stanjela peš v Branico. Sestanek v Branici pri g. Čehovinu. Na planinsko svidenje!

Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ naznanja svojim gg. tamburšem in tamburašicam, da bo **jutri v petek** ob navadni uri tamburaška vaja v gostilni „Balkan“.

Ruski kružok priredi svojim členom v tekočem šolskem letu tri tečaje za učenje ruskega, češkega in hrvatskega ali srbskega jezika. Poučevanje so prevzele moči, ki jamčijo za popoln uspeh.

Odbor vabi tržaške Slovence in Slovane sploh, da pristopijo društvu v čim večem številu, da se omogoči ruskemu kružku vršenje njega prekoristne naloge v polnem obsegu. Društvo je nepolitično ter ima namen povspesevati učenje ruskega in drugih slovanskih jezikov.

Členi (pravi) plačujejo enkratno pristopnino 1 K in mesečni prispevek 2 K, ter imajo pravico se udeleževati vseh učnih tečajev in drugih društvenih priredb (javnih predavanj, zabavnih in konverzijskih večerov itd.).

S tem se opozarja vse one, ki nameravajo obiskovati učne tečaje v tekočem šolskem letu in ki sploh hočejo pristopiti društvu kakor členu, da se sestanejo v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v lokalni ulici Galatti št. 12/II. na pogovor o razdelitvi učnih ur.

Ljudski oder. Danes zvečer se vrši v „Delavskem domu“, ulica Boschetto št. 5/I. predavanje Etbina Kristana: „Socijalni predmeti“. Vstopnina 20 stot. za osebo. Začetek ob 8 1/2 uri.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metodija se je nabralo na brocovskem večeru hrvatskega društva „Zvonimira“ v Opatiji 2 K. Denar je pri upravi.

V počestčenje spomina pokojnega Ivana Mar. Zuljan nabralo se je med gosti „Konsumnega društva“ v Rojani 30 kron 30 stot., in sicer polovico (15 K 15 st.) za podružnico sv. Cirila in Metodija na Greti in 15 K 15 stot. za dijaško kuhinjo. Darovali so sledeči gg.:

Fran Ferfolja in Josip Mislej po 2 kroni. Fran Godnik, Jakob Bole, N. N. po 1 K 20 stot. E. Schrey, Stefan Kamenšek, Julij Mikota, Jernej Venuti, Peter Jelušič, Ivan Klun, Vincenc Pahor, Josip Čencić, Josip Pertot, Josip Ferluga, Dragotin Žerjal, Fran Ferfolja, ml., Neimenovan, Mihael Požar, P. R., Andrej Ferluga, Ljudevit Geržina in Ant. Eerluga

po 2 kroni; Fran Mikelič, Anton Bremic po 1 K 10 stot. Avgust Pahor 60 stot.; Fran Katalan, Anton Mavrič, Josip Mozetič, Josip Požar po 40 stot.; Angelj Piščanc 30 stot. Denar se nahaja pri gostilničarju „Kons. društva“ v Rojani.

Brzobjavne vesti.

Baron Aehrenthal — minister vnanjih stvari.

DUNAJ 24. Poslanik baron Aehrenthal je na današnji avdienci pri cesarju vsprejel ponujeno mu ministerstvo vnanjih stvari.

Ministri pri cesarju.

DUNAJ 24. Danes popoldne je cesar vsprejel v avdienci parlamentarne ministre. Cesar je izrecno povdarjal, da je treba hitro rešiti volilno reformo.

Cesar pri grofu Goluchowskem.

DUNAJ 24. Cesar je popoldne obiskal bivšega ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega ter mu podelil red sv. Stefana z briljanti. Jutri bo zaprisežen baron Aehrenthal.

Schönaich — vojni minister.

DUNAJ 24. Minister za deželno brambo FZM Schönaich je imenovan vojnim ministrom.

Železniški odsek. — Dolenjska proga Trebnje-St. Janž.

DUNAJ 24. „Korr. Herzog“ poroča, da se je danes pod predsedstvom dr. Derschatta vršila dveurna konferenca in stvari gradnje dolenske železniške proge Trebnje-St. Janž. Konferenca so se razum ministra udeležili državni poslanci dr. Šusteršič, dvorni svetnik Šuklje in Povše; slednji kakor zastopnik kranjskega deželne odbora. Poroča se, da je gradnja železnice stopila sedaj v odločilni stadij in da se najbrž kmalo prične z izvršitvijo načrta, izlasti ker se minister za železnice dr. Derschatta zanima za to železniško progo.

Vojni minister Pitreich odstopil.

DUNAJ 24. Državni vojni minister general Pitreich je podal svojo ostavko, ki jo je cesar vsprejel. Njegov naslednik postane baje general Schönaich, minister avstrijske deželne brambe. — Pitreich je odstopil, ker ni ogrska vlada hotela dovoliti v povišanje vojaškega kontingenta. General Pitreich je baje določen za naslednika grofa Becka kakor načelnik generalnega štaba.

DUNAJ 24. „C. kr. koresp. biro“ je zvedel: Državni vojni minister Pitreich je na svojo prošnjo odpuščen iz službe. O tej priliki mu je bil podeljen veliki križ Štefanovega reda.

Grof Beck v Berlinu.

BEROLIN 24. Cesar Viljem je danes vsprejel v avdienci FZM grofa Becka.

Novi francoski poslanik v Belemgradu.

PARIZ 24. Poslaniški tajnik pri francoskem poslanstvu na Dunaju Clausse je imenovan francoskim poslanikom v Belemgradu.

Grofica Montignoso.

MONAKOVO 24. Nadvojvodinja Alice, velika vojvodinja Toskanska, je danes popoldne iz Lindava dospela semkaj s svojo hčerjo grofico Montignoso in princesinjo Moniko.

Ponesrečena podmorska ladija „Lutin“.

BISERTA 24. Nadaljujejo se dela za dvignjenje podmorske ladije „Lutin“, ki se nahaja sedaj 29 metrov globoko, in 600 metrov daleč od obali.

Novi francoski poslanik v Petrogradu.

PARIZ 24. Francoskim poslanikom v Petrogradu je imenovan dosedanj generalni konzul v Budimpešti, De la Martiniere.

R u s i j a.

VLADIKAVKAZ 24. (Petr. brz. agen.). Četa oboroženih roparjev je poskušala napasti neko prodajalnico dragotin, ki se nahaja sredi mesta. Potem ko so roparji s strelji iz revolverjev razpodili občinstvo na ulico, so udrli v hišo, ranili lastnika in oplenili prodajalnico. Na pomoč pozvani vojaški oddelek je streljal, nakar so roparji, od katerih ni bil pa nihče ranjen, zbežali. Več oseb izmed občinstva je bilo ranjenih.

SIMFEROPOL 24. Danes se je vršil revolucionaren shod. Predsednik, neki Walter, je bil aretovan v trenutku, ko je obsodil na smrt več uradnikov. V mestu so revolucionarji napadli več prodajalnic.

Plesni odsek „Tržaškega Škola“ opozarja vse svoje brate člene in prijatelje plesa, da so se pričele redne plesne vaje vsako soboto ob 9. uri zvečer pod vodstvom brata prof. Ivana Umeka. Vstopnina za člene 50 stot., za nečlene 1 K, za gospodične z garderobo vred 30 stot.

Trgovina.

Borzna poročila dne 24. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.7—240.30 Francija K 95.47—95.65, Italija K 95.67—95.90—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.15—98.41, ogrska krona K 94.35—94.65, italijanska renta K —, kreditne akcije K 670.— 672.—, državne železnice K 676.—678.— Lombardi K 181.25—183.25 Lloydove akcije K 774.—780.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.— do 162.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.60	99.80
„ „ srebro	99.70	99.75
Avstrijska renta v zlatu	116.10	116.10
„ „ v kronah 4 1/2	98.75	98.70
Avstr. investicijska renta 3 1/2	88.55	88.55
Ogrska renta v zlatu 4 1/2	112.25	112.30
„ „ kronah 4 1/2	94.40	94.30
„ „ 3 1/2	84.—	84.—
Akcije nacionalne banke	1755.—	1755.—

(Dalje na četrti strani).

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Tuhrmann M., trgovec, SMIRNE; Ignatowsky P., pos., VARŠAVA; Petrest N., zaseb., PETROGRAD; Papez T., zdravnik, LJUBLJANA; Lukacs L., trg., BOGLAI; Dussig J., trg., DUNAJ; Schibek C., trg., MURZUSCHLAG; Huber P., pos., posestnik, MURZUSCHLAG; Fraunero E., trgovec, VIDEM; Cerne O., zas., St. PETER; Bogdanovich A., zaseb., DUNAJ; Arhar J., učitelj, TRST; Klinz M., trg., LJUBLJANA; Ostau F., trgovec, BOVEC; Hofsteter L., zaseb., DUNAJ; Kremel F., urad., DUNAJ; Rusief H., zasebnik, DUNAJ; Reichenfeld J., trgovec, DUNAJ; Besold F., posestnik, St. DONAT.

ZAHVALA.

Srcem polnim hvaležnosti za mnogobrojne dokaze neomajane zaupanja, ki so mi ga iz odkritosrčnega in prostega nagiba izkazali takoj, ko se je doznala moja nezgoda, ne samo prijatelji in znanci, ampak tudi one osebe, s katerimi sem v kupčijski zvezi, posebno moji odjemalci in zalagatelji in to vključno dolgi in mučni preiskavi, ki se je vršila proti meni; in nič manj ginjen vsled uljudnih čestitk, ki so mi došle po oprostitni razsodbi gospodov porotnikov, ki so s svojim izrekom le dali duška javnemu mnenju in javni zavesti, in ker ne morem izraziti in dati načim vsaki posamezni spoštovani osebi mojih čutil srčne zahvale in hvaležnosti, častim se izreči tem potom vsem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Ravnatelj se tudi javno zahvaljuje cenjeni zavarovalnici „Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu“ za hitro in točno poravnanje škode, katero sem vsled tatinskega vloma imel.

TRST, dne 23. oktobra 1906.

Dragotin Vekjet.

Prodaje se gostilna

z dekretom ali brez dekreta.

Naslov pove „INSERATNI ODDELEK

EDINOSTI“ pod štev. 1215

Štefanija Kljun
Egidij Čeh
— poročena. —

Slivje 25. oktobra 1906 Krušica

(mesta vsacega drugega obvestila).

Kolonijska voda SALUS

je najboljša, kar se jih danes pozna, je krasno profumirana, neobhodno potrebna za moderno toaleta, zelo priljubljena, kajti priznana med vsemi za najbolj higienično.

Proizvodi SALUS se prodajajo v glavnih prodajalnicah dišav in v mirodilnicah.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaella Godina**, lekarna „Milla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: **sv. Jakobu** in **Josipa Godina**, lekarna „Sill' Igza“, Farneto 4.

Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljki zneska 7 K franko poštne in zavoja.

Azeglio Venturini
Trst, ulica Farneto št. 26

Edina delavnica umetnih okvirjev,
izdelanih na roko.

POSEBNOST:

Plastične slike v barvah. — ZALOGA pozlačenih rjavih in črnih palič za okvirje.

Povečanje fotografij crajson in v barvah vsake male fotografije

FOTOSMALTI reprodukcija fotografij na porcelan za mrtvaške spomenike.

MACHINE & Co.

Koncesijonirana pisarna za

trgovske informacije

in iztirjevanja

ulica Vincenzo Bellini št. 13.

Dopisniki vseh mestih sveta.

Prva avtorizovana agencija
za posredovanje „Gambri-
nus“ (Prima autorizzata agenzia di me-

diazione „GAMBRINUS“) v ulici Farneto št. 10, II. nadst., se priporoča gospodom gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilne, krčme in pivarne v mestu ali okolici, ki iščejo najemnike ali drugo osobe, oziroma zaloge, naj se obrnejo edino le na omenjeno agencijo.

MARIO JESURUM.

JOSIP ROŽE
mizarski mojster
Trst, ulica Giulia št. 8, Trst
izvršuje
vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIZZA ROSARIO (šolsko poslople).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Zastrovan cenik brezplačno in franco

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, m le oglase in v obče kakoršni koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“.

Kreditne akcije	669.75	671.25
London, 10 Letn.	240.72	240.05
100 državnih mark	117.47	117.50
20 mark	23.48	23.48 1/2
20 frankov	19.14	19.13
100 ital. lir	95.55	95.60
Cenški rečnik	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.60, italijanska renta 102.60, španski exterior 94.95, akcije otomanske banke 671 —. Menjice na London 252.45.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —. Lombard —. unificirana turška renta 93.10 avstrijska zlata renta 97.55, ogrska 4% zlata renta 95.05, Landerbank 482 —, turške srečke 147.25, parizka banka 15.45, italijanske meridijske akcije 784 — akcije Rio Tinto 18.92 Mlačno.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 — srebro 32 1/2. Lombardi 7 1/2, španska renta 94 — italijanska renta 101 1/2, tržni diskont 6 —, menjice na Dunaj —. Trdna.

Tržna poročila 24. oktobra.
Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.24 do K 14.26, iz za okt. K 13.44 do 13.46, oves za okt. od K 13.82 do 13.84, koruza za okt. — do —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca ugodnejša. Prodaja: 30.000 met. stot., vzdržano; druga žita mirno. — Vreme: megla.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za oktober 35 1/2, za december 36 —, za marec 36 1/2, za maj 37 —. Mirno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna rečna 40—41 navadna dobra 42—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za oktober 18.10, za november 17.90, za dec. 18.05, za jan. 18.10, za februar 18.20, za marec 18.30. Mirno. Vreme: megla.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 45 1/2, za december 45 1/2. New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, 5 stotink višje. — Prodaja: 1000 vrec.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9 1/2 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 18.15, za nov. 18 —, za nov.-februar 18.25, za januar-april 18.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.15, za nov. 23.30, za november-februar 23.25, za januar-april 23.25 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.50 za nov. 30.90, za november-februar 30.65, za jan.-april 30.30 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 74 1/2, za nov. 74 1/2, za november-december 74 1/2, za jan.-april 74 — (mirno). — Spirit za tekoči mesec 42 1/2, za nov. 42 —, za januar-april 43 1/2, za maj-avgust 44 1/2, (stalno). — Sladkor surov 88 — uslo nov. 23 — 23 1/2, (mirno), bel za tekoči mesec 26 1/2, za nov. 26 1/2, za okt.-januar 26 1/2, za januar-april 27 1/2, (mlačno), rafiniran 60 — 60.50. Vreme: nestan.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Redke knjige na prodaj: „Ljubljani celoleten 1881—1905, skupaj ali posamično, „Sveti-jev dunajski „Zvon“ celoleten 6 letnikov; „Kres“ 1881—1883. Prodajo posreduje IVAN BONAČ, trgovina papirja v Ljubljani. 1214

Hiša na prodaj (2 sobi in 2 kuhinji) z malim dvoriščem. Cena 1800 gld. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1216

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Učiteljica glasbe z državnim izpitom na Dunaju poučuje glasovir. Naslov pri „Edinosti“. 1203

Radi odpotovanja se takoj proda „Poliphon“, po olomna nov z 30 kovinskimi ploščami; izbrani, večinoma ruski komadi. Igra mehko in harmonično, primeren za društvo in rodbino. — Cena 35 gld., vreden 90 gld. Naslov pove „Inser. oddel. „Edinosti“. 1353

Dve družini (skupno 8 oseb) iščejo za februarja (5—7 sob, dve kuhinji), vodo, ako možno plin in to v kakem dvorcu (villa) ne preveč oddaljeno od glavne pošte. Ponudbe pod „D. D. 8“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 1700

Dve hiši so na prodaj ena v Šklednju in druga pri sv. Mariji Magd. spodnji Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1205

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo priprava za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim poslovanjem v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddelku Edinosti“. 1100

V Kjadinu se odda v najem meblirana soba na dobrem zraku in z lepim razgledom. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1211

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Ferriera 25.

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich, 451

Henr. Škrda (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčic, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Zaloga oglja in drv
M. RIBARIČ

Trst, ulica Squero Nuovo 15, Trst
Prodaja na debelo in drobno
Pošiljanje na dom.
Svoji k svojim!

ALBERT BROSCHE
Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhovinar in izdelovalec kap
odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhov in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v šrambo zimsko kožuhovino ter jamči za škodo povzročeno po moljin in po požaru.

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej. 1906)
ulica Nuova 24 (prilije)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Ivanka Doreghini
TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA
pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.
Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.
UGODNE CENE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

KOLESA (BICIKLI)
Cleveland, Westfied, Columbia,
svetovnoznane znamke
modeli 1905

Kolesa Courier najnovejši sistem
13 kg, najfinejša oprava
Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.
Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Ponterosso št. 4.

Posredovalnica
za

kupovanje in prodajanje hiš
V. EISELT
Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.
od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Privola se prve vknjižbe tudi za okolico in zunaj.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sezani
javlja svojim cenjenim odjemalcem, da je odprl svojo novo

prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom

Tri dni v Milanu.

Pot iz Trsta tja in nazaj omnibus s postaje in na postajo v Milanu.
Stanovanje v velikih hotelih „PARIZ“ in „BUENOS AYRES“. Popolna hrana, trikrat na dan z vinom vred. — Svobodni vstop na razstavo vse dni. — II. razred kron 66 — vse vračunov. III. razred kron 55. Za nadaljnje bivanje v Milanu kron 9 vsaki dan. Samo sobe v hotelih kron 2, 3, 4, 5 skupno s posteljo, postrežbo in razsvetljavo. Prijaviti se je

TRIESTE-OFFICE ulica San Giovanni št. 18
TELEFON 1473

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN
MIZARSKE ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEIRETTORII (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
PODRUŽNICE: SPLJET, REKA
TELEFON N° 1631

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Podlivanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse kraje.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v šrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.
Točna postrežba in nizke cene.

TRŽAŠKA PRALNICA
ulica Giovanni Boccaccio št. 4.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da otvorim dne 27. avgusta t. l. pod zgoraj omenjeno trdko
zavod za likanje na lesk.
Hitra postrežba, čista izvršitev.

Cene, kakoršnih v Trstu še ni bilo.	
likanje 1. razred	20 stot.
in pranje 1. razred	24 „
ovratnika	4 „
in pranje ovratnika	5 „
para maš. št.	7 „
in pranje maš. št.	8 „
napravnika	10 „
likanje in pranje napravnika	12 „

Priporočaje se na številno naročbo, z odličnim spoštovanjem

TRŽAŠKA PRALNICA
ulica Giovanni Boccaccio 4.

Kleparska delavnica
ARTURO PISCUR
TRST — ulica dell' Istituto št. 5

zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema
z kosirja, emaila, in litega železa; vrči za mleko.
Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporočila velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

ANTON SKERL
mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON 3tev. 1734.

Mario Giordani

operator kruhij očes — Specialist
Ambulator — CORSO šte. 23, II. nadst.
odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja očesa, tudi zastarela po neki posebnosti, ki ne povzroča nikakih bolečin. Zagotavlja ozdravljenje za- raščenih nohtov tudi naj- ih je za ozdravljenje, jednostavno brez izvadka
Marijita desinfekcija. — Cene zmerne.
Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo dobila navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belvedere šte. 17 ima lastnik orkestron „JUNO“, kateri svira navlašč za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah.
HENRIK KOSIČ, lastnik.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Državne železnice
Veljaven od 1. oktobra 1906 naprej

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)
Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)

5:30	0	Herpelje—Rovinj—Pula.
7:20	0	Herpelje—Divača—Dunaj.
8:50	0	Herpelje—Rovinj—Pula.
4:—	0	Herpelje—Rovinj—Pula (Divača—Dunaj).
7:40	8	Herpelje—Divača—Dunaj.
		(Kaufman—Rovinj: 6:50, 9:20, 3, 8:15)

Ob nedeljah in praznikih: 226 Berst—Draga—Herpelje—Divača.

Trst—Buje—Poreč.

6:10	0	Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
3:10	0	Koper—Buje—Poreč in medpostaje.
6:10	0	Koper in medpostaje (le do Buja)
Trst—Gorica—Jesenice—Celovec—Beljak—Monakovo.		
6:—	0	Gorice in medpostaje (Prvačina—Ajdo-
		ščina: 9:57)
7:25	8	Gorica (Prvačina—Ajdoščina 9:57) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.
9:—	0	Opčine—Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Monakovo.
12:50	0	Opčine—Gorica (in medpostaje) (Prvačina—Ajdoščina: 3:27) Jesenice—Celovec.
3:45	8	Opčine (vlak se vstavi samo za vstop) Gorica (in medpostaje) Jesenice—Beljak—Celovec—Praga.
4:45	0	do Gorice in medpostaje.
7:45	0	Opčine—Gorica (Prvačina—Ajdoščina: 9:57) Jesenice—Beljak—Monakovo.

Ob nedeljah in praznikih: 1:40 0 do Gorice (Prvačina—Ajdoščina: 4:20)

ODHOD iz Gorice v Ajdoščino: 9:15, 2:45, 9:08.

Prihod v Trst.
Pula—Rovinj—(Dunaj)

7:45	0	z Dunaja—Divače—Herpelje in medpostaj.
9:40	0	iz Pule—Rovinja—Herpelje in medpostaj.
11:05	0	z Dunaja—Divače—Herpelje in medpostaj.
6:30	0	iz Pule—Rovinja (Divače—Dunaj) Herpelje in medpostaj.
10:25	8	iz Pule, Rovinja (Divače—Dunaj) Herpelje.

Ob nedeljah in praznikih: 9:25 iz Herpelje in Divače

Poreč—Buje—Trst.

9:20	0	iz Buja, Koprja in medpostaj.
12:25	0	iz Poreča, Buja, Koprja in medpostaj.
9:35	0	iz Poreča, Buja, Koprja in medpostaj.
Monakovo—Praga—Celovec—Jesenice—Gorica—Trst		
5:—	0	iz Monakova, Celovca, Jesenice, Gorice, Opčin itd.
7:15	0	iz Gorice in medpostaj.
12:—	8	iz Praga, Dunaja, Celovca, Gorice.
2:05	0	iz Celovca, Trbiža (Ajdoščina) Gorice, Opčin.
6:24	0	iz Monakova, Beljaka, Jesenice, Gorice, Opčin.
8:25	8	iz Praga, Celovca, Beljaka, (Ajdoščina) Gorice.
11:00	0	iz Celovca, Trbiža, Gorice, Opčin.

Ob nedeljah in praznikih: 9:40 0 iz Gorice (zveza z Ajdoščino) in medpostajami.

Južne železnice.
Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

V Italijo preko Červiniana in Benetke.
5:50 B preko Červiniana v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebio, Cedad in B do Kormina (Comons) preko Nabrežine.

11:50 0 preko Červiniana v Benetke—Milan (se zveza na Videm in Cedad).
5:30 B preko Červiniana v Benetke, Milan, Rim (se zveza na Videm).

V Italijo preko Kormina in Vidma.
8:25 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8:55 0 v Kormin (se zveza na Červiniana in Ajdoščino) Videm, Benetke.

4:25 0 v Kormin (se zveza v Ajdoščino) Videm—Milan itd.

Do Gorice—Kormina—Červiniana.

6:25 0 do Gorice, preko Nabrežine (se zveza v Ajdoščino)

1:00 0 do Kormina preko Bivja.

9:05 B do Kormina (se zveza na Červiniana).
Trst—Ljubljana—Dunaj (Reka—Zagreb—Budimpešta) Ostende.

7:55 B v Ljubljano, Dunaj, Reko Zagreb, Budimpešta.
9:55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.
6:00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6:35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
8:30 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.
11:30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešta.

Ob nedeljah in praznikih: 2:45 0 preko Bivja do Kormina in medpostaje. 4:00 0 Miramara, Grinjana, sv. Križ Nabrežine.

Prihod v Trst.

8:40 0 iz Kormina in Červiniana preko Bivja.
9:— B iz Kormina preko Nabrežine.

10:38 B iz Kormina (zveza z Ajdoščino) in iz Červiniana.

11:28 0 iz Kormina preko Nabrežine.
4:15 0 iz Kormina (zveza z Ajdoščino) in iz Červiniana.

7:15 0 iz Červiniana.
7:45 B iz Kormina (zveza z Ajdošč.) preko Nabrežine.
8:35 B iz Kormina (zveza z Ajdošč.) preko Nabrežine.
10:45 0 iz Kormina in B iz Červiniana.

Ob nedeljah in praznikih: 11:45 0 iz Kormina in medpostaj preko Bivja.

Z Dunaja (Ostende in Londona) Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.

6:30 B z Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.
7:20 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba in Budimpešte.
9:— B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.

10:25 0 z Dunaja, Ljubljane in Reke.
5:35 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte.
8:55 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Bdpst in Reke.

Ob nedeljah in praznikih: 10:35 0 iz Nabrežine, sv. Križa, Grinjana in iz Miramara.

Opazke: Debele in podčrtane številke značijo popoldne. 0 — Osebi vlak in B — Brzovlak.